

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DO PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO DLA TERENÓW POŁOŻONYCH
W POŁUDNIOWO-WSCHODNIEJ
CZĘŚCI WSI SADKI

GMINA SADKI

PRACOWNIA PROJEKTOWA SIEĆ I
PAWEŁ ŁUKOWICZ
ul. Gdańska 54/6 85-021 Bydgoszcz

Opracowanie:
Marta Bielawska

Bydgoszcz, 29.11.2019 r.

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE.....	3
1.1. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CECHACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	3
1.2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	4
1.3. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGENICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.....	5
2. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWNIA I MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE.....	5
3. CHARAKTERYSTYKA TERENU OBJĘTEGO OPRACOWANIEM.....	6
3.1. PODSTAWOWE INFORMACJE O TERENIE BĘDĄCYM PRZEDMIOTEM PLANU.....	6
3.2. PODSTAWOWE WNIOSKI WYNIKAJĄCE Z OPRACOWANIA EKOFIZJOGRAFICZNEGO.....	6
3.3. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM.....	7
3.4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	9
3.5. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKACH BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	10
3.6. WSKAZANIE NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY.....	10
3.7. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU.....	11
4. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU.....	12
5. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO.....	13
5.1. ODDZIAŁYWANIE NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ.....	13
5.2. ODDZIAŁYWANIE NA LUDZI.....	13
5.3. ODDZIAŁYWANIE NA ZWIERZĘTA I ROŚLINY.....	13
5.4. ODDZIAŁYWANIE NA WODĘ.....	14
5.5. ODDZIAŁYWANIE NA POWIETRZE.....	14
5.6. ODDZIAŁYWANIE NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI.....	14
5.7. ODDZIAŁYWANIE NA KRAJOBRAZ.....	15
5.8. ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT.....	15
5.9. ODDZIAŁYWANIE NA ZASOBY NATURALNE.....	15
5.10. ODDZIAŁYWANIE NA ZABYTKI I DOBRA KULTURY.....	15
6. PODSUMOWANIE OPRACOWANIA.....	16
6.1. ANALIZA MOŻLIWOŚCI ZASTOSOWANIA ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTU PLANU.....	16
6.2. ANALIZA MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM PLANIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU.....	16
6.3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	17
7. STRESZCZENIE OPRACOWANIA WYKONANE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	18
8. ZAŁĄCZNIKI.....	18

1. WPROWADZENIE.

1.1. Informacje o zawartości, głównych cechach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko została wykonana do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w południowo – wschodniej części wsi Sadki, gmina Sadki. Celem niniejszej prognozy jest ocena projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w aspekcie ochrony zasobów naturalnych środowiska przyrodniczego i przedstawienie przewidywanych przekształceń środowiska i warunków życia ludzi w wyniku realizacji projektu planu. Prognoza zawiera część opisową i graficzną. Część opisowa prognozy omawia aktualny, wynikający z dotychczasowego sposobu użytkowania i zagospodarowania terenu, stan środowiska przyrodniczego na obszarze objętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, analizuje, zgodnie z wybraną metodą, skutki realizacji ustaleń planu dla tego środowiska oraz formułuje wnioski i zalecenia, wynikające z przeprowadzonej analizy. Część graficzna prognozy zawiera granice terenu przewidzianego pod wskazane zainwestowanie.

Celem prognozy jest także poszukiwanie i wskazanie możliwości rozwiązań planistycznych zabezpieczających środowisko i przeciwdziałających negatywnemu oddziaływaniu na nie. Zgodnie z art. 51.2. Ustawy z 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, niniejsza Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego:

- Zawiera - informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami, informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy, propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania, informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko oraz streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- Określa, analizuje i ocenia - istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu, stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*, cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu, przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne,

na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

– Przedstawia - rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Informacje zawarte w niniejszej prognozie zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości dokumentu podstawowego. W opracowaniu uwzględniono informacje zawarte w dokumentach planistycznych sporządzonych dla obszaru gminy oraz wykorzystano dostępne publikacje, dokumenty, raporty i inne dotyczące szerszego obszaru. Nie prowadzono specjalistycznych badań terenowych, a jedynie dokonano wizji terenowej.

1.2. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.

Na podstawie zebranych materiałów oraz wizji terenowej dokonano: analizy komponentów i cech środowiska przyrodniczego, oceny prawidłowości jego funkcjonowania, oceny stanu funkcjonowania oraz charakterystyki dotychczasowego zainwestowania badanego obszaru. Wnioski wynikające z ww. analiz skonfrontowano z ustaleniami projektu mpzp oraz przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska. Podczas prac nad prognozą wykorzystano metodę indukcyjno-opisową, polegającą na łączeniu w całość informacji o środowisku i jego funkcjonowaniu. Zastosowano również metodę porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości.

Posłużono się informacjami uzyskanymi z szeregu instytucji, między innymi z Urzędu Gminy Sadki, ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sadki, opracowania ekofizjograficznego do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w południowo – wschodniej części wsi Sadki, gmina Sadki. W zakresie oceny istniejącego stanu środowiska przyrodniczego na omawianym obszarze zastosowano metody

analityczne dotyczące poszczególnych elementów środowiska w oparciu o dostępne opracowania i wizję terenową.

Ocena przewidywanych oddziaływań na środowisko, wynikających z ustaleń projektu planu, została dokonana poprzez prognozowanie zmian w poszczególnych elementach środowiska. Na podstawie przeprowadzonej prognozy zidentyfikowano możliwe typy oddziaływań: bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, długoterminowe, stałe lub chwilowe.

1.3. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.

Na podstawie zapisów planu zagospodarowania przestrzennego można stwierdzić, że planowane zamierzenia nie wskazują na możliwość jakiegokolwiek oddziaływania transgranicznego mogącego objąć terytorium innych państw. Wszystkie prowadzone działania ze względu na swój charakter będą dotyczyć jedynie obszaru określonego w planie, a oddziaływania na środowisko będą miały charakter lokalny.

2. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWNIA I MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE.

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz.U. 2019 poz. 1396),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz.U. 2018 r. poz. 1945 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U. 2018 poz. 2081 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. *w sprawie opracowań ekofizjograficznych* (Dz. U. z 2002 r. Nr 155, poz. 1298);
- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sadki*;
- *Program ochrony środowiska dla Gminy Sadki*;
- Kondracki J. 2009. *Geografia Regionalna Polski*, PWN;
- mapa zasadnicza obszaru działek w skali 1:1000;
- <http://mapy.mojregion.info>;
- <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy>;
- <http://mapa.korytarze.pl>;
- <http://epsh.pgi.gov.pl>.

3. CHARAKTERYSTYKA TERENU OBJĘTEGO OPRACOWANIEM.

3.1. Podstawowe informacje o terenie będącym przedmiotem planu.

Obszar objęty projektem mpzp leży w południowo-wschodniej części wsi Sadki, obejmuje obszar o powierzchni około 17,25 ha. Analizowany obszar objęty jest mpzp uchwalonym Uchwałą Rady Gminy Sadki nr XXXVII/68/2013 z dnia 31 października 2013 r., w którym to większa część obszaru ma przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, na północy występuje zabudowa zagrodowa wzdłuż ul. Ignacego Tomyśłaka (droga krajowa DK10). Aktualnie zabudowanych jest 7 działek w części południowo - zachodniej (zabudowa mieszkaniowa jednorodzinną) oraz 7 działek w części północno – wschodniej (zabudowa zagrodowa). Najbliższe sąsiedztwo stanowią od strony wschodniej i południowej – pola, od strony zachodniej – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinną oraz teren szkoły i przychodni, od strony północnej zabudowa zagrodowa, sporadycznie usługowa i przemysłowa. W odległości ok. 250 m na wschód od terenu objętego mpzp występują zbiorniki wodne – częściowo zarośnięte.

Charakter zagospodarowania analizowanego terenu (źródło: <http://mapy.mojregion.info>)

3.2. Podstawowe wnioski wynikające z opracowania ekofizjograficznego.

Dla analizowanego obszaru, objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, sporządzono opracowanie ekofizjograficzne, zawierające charakterystykę i ocenę stanu oraz funkcjonowania środowiska. Wśród najważniejszych zdiagnozowanych w opracowaniu fizjograficznym uwarunkowań, istotnych z punktu widzenia zakładanych w projekcie planu funkcji mieszkaniowych i usługowych, wymienić należy:

- teren zajmuje powierzchnię ok. 17,25 ha,
- w większości jest to teren niezabudowany,
- w bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się drogi gminne oraz droga krajowa DK10, a więc analizowany teren leży w rejonie o potencjalnie najlepszej dostępności drogowej,
- w sąsiedztwie znajduje się zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,
- na północy znajdują się tereny z zabudową zagrodową,
- teren nie jest zagrożony ruchami osuwiskowymi, powodzią i podtopieniami,
- leży poza systemem obszarów chronionych i pozbawiony jest walorów, które świadczyłyby o jego ponadprzeciętnej wartości środowiskowej,
- pozostałe uwarunkowania nie stanowią istotnych czynników sprzyjających lub ograniczających realizację ustaleń planu.

3.3. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.

Teren objęty analizą nie jest położony w granicach obszarów objętych ochroną przyrody. Najbliżej zlokalizowane obszary podlegające ochronie, zgodnie z zapisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, znajdują się w znacznej odległości (do 10 km – zgodnie z danymi zawartymi na stronie internetowej <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>) od granic terenu objętego opracowaniem i są to:

- Rezerwaty:
  - Borek, w odległości ok. 4,17 km;
- Krajeński Park krajobrazowy, w odległości ok. 9,14 km;
- Obszary Chronionego Krajobrazu:
  - Nadnotecki, w odległości ok. 0,33km;
  - Dolina Noteci, w odległości ok. 3,95 km;
- Natura 2000 Obszary Specjalnej Ochrony:
  - Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego, w odległości ok. 2,36 km;
- Natura 2000 Specjalne Obszary Ochrony:
  - Dolina Noteci, w odległości ok. 2,44 km;
  - Dolina Łobzonki, w odległości ok. 8,32 km;
  - Lisi Kąt, w odległości ok. 8,41 km;
- użytki ekologiczne, najbliższy w odległości ok. 3,63 km;
- pomniki przyrody, najbliższy w odległości ok. 0,01 km.

Warto zwrócić uwagę, iż teren objęty opracowaniem znajduje się w pobliżu terenów zabudowanych. Przez obszar objęty opracowaniem, nie przebiega korytarz ekologiczny wyznaczony przez Instytut Biologii Ssaków Polskiej Akademii Nauk w Białowieży.

Teren objęty planem położony jest w dorzeczu rzeki Odry, w regionie wodnym Warty. Dla dorzecza Odry, na terenie którego zlokalizowany jest teren opracowania, przygotowano *Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry*, opublikowany w dniu 27 maja 2011 r. (M.P. z 2011 r. nr 40, poz 451). Obszar opracowania należy do JCWPd nr 35 (PLGW600035), stan ilościowy i chemiczny oceniono jako dobry. Rozpatrywana jednolita część wód podziemnych jest niezagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych, tj. utrzymania, co najmniej dobrego stanu ilościowego i chemicznego wód podziemnych.

Obszar opracowania znajduje się w obszarze naturalnej jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) – Rokitka (RW6000181883949), którego ocenę stanu ocenia się jako złą, ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych jest zagrożona. Realizacja miejscowego planu nie będzie oddziaływać na wody powierzchniowe i nie przyczyni się do zmiany obecnie występującego stanu ekologicznego JCWP.

W zlewni JCWP – Rokitka występuje presja komunalna. W programie działań zaplanowano działania podstawowe, obejmujące uporządkowanie gospodarki ściekowej, które są wystarczające aby zredukować tę presję, w zakresie wystarczającym dla osiągnięcia dobrego stanu. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia działań, a także okres niezbędny aby wdrożone efekty przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2021.

Powyższe uwarunkowania wyznaczają szerszy kontekst stanu środowiska analizowanego obszaru. W skali lokalnej – dotyczącej konkretnie analizowanego obszaru i jego bezpośredniego sąsiedztwa, najważniejszymi czynnikami kształtującymi stan środowiska, są:

- bezpośrednie sąsiedztwo dróg o bardzo dużej skali ruchu,
- brak lasów w bliższym sąsiedztwie,
- generalnie równinna rzeźba – wskutek czego wszelkie ingerencje w krajobraz są szczególnie łatwo dostrzegalne i stanowią znacznie większy problem, niż w obszarach o rzeźbie bardziej zróżnicowanej,
- brak obszarów cennych przyrodniczo, które podlegałyby rygorystycznej ochronie wzmacniając w ten sposób funkcje ekologiczne (brak obszarów chronionych stwarza przekonanie, iż otoczenie nie posiada walorów przyrodniczych, a więc tym bardziej można rozwijać różnego rodzaju funkcje i działalności niekorzystne dla środowiska),

Dla obszarów tak małych, jak analizowany obszar, nie jest możliwe dokonanie wiarygodnych ocen stanu środowiska. Powyższe czynniki zwracają jednak uwagę na wieloaspektowość zagadnienia oraz zróżnicowanie potencjalnych źródeł zagrożeń. Jak się wydaje, w skali lokalnej - nie uwzględniając wpływu szerszego otoczenia, a jedynie zagrożenia generowane na analizowanym obszarze lub w jego

bezpośrednim sąsiedztwie - do najważniejszych zagrożeń środowiska zaliczyć należy:

- zagrożenia związane z ruchem komunikacyjnym (związane z położeniem w sąsiedztwie bardzo ruchliwych dróg) - zanieczyszczenia, hałas, zagrożenia bezpieczeństwa - skala zagrożenia i uciążliwości jest tu duża,
- zagrożenia związane z obsługą transportową - skala zagrożenia i uciążliwości: umiarkowana,
- zagrożenia związane z niską emisją z indywidualnych systemów grzewczych - skala zagrożenia i uciążliwości: niewielka.

3.4. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu.

Realizacja ustaleń projektu planu może wiązać się z niekorzystnymi skutkami dla środowiska. Elementami środowiska objętymi znaczącym oddziaływaniem są: flora, wody, gleba, powietrze, ludzie, krajobraz.

Zagrożenia wynikające z realizacji obiektów zabudowy:

- zajmowanie terenów,
- likwidacja roślinności w miejscu posadowienia budynków,
- emisja zanieczyszczeń do powietrza,
- wytwarzanie ścieków,
- zwiększony pobór wody.

Zmiany zachodzące w środowisku należy rozpatrywać w większej skali niż tylko przedmiotowe obszary objęte planem, czynniki dotyczące zanieczyszczenia powietrza czy pogorszenia klimatu akustycznego są efektem funkcjonowania całej gminy. Do najważniejszych zagrożeń środowiska zaliczamy:

- pogarszający się klimat akustyczny – coraz większy hałas spowodowany zwiększającą się liczbą przejeżdżających samochodów (w tym ciężarowych), jest to zagrożenie dla prawidłowego funkcjonowania zarówno ludzi jak i środowiska – w celu polepszenia warunków akustycznych należy poprawić stan dróg, wprowadzić zieleń wysoką,
- zanieczyszczenie powietrza a pośrednio również gleby – spowodowane spalinami wydzielanymi w procesie spalania paliwa przez samochody osobowe i ciężarowe, a także produktami spalania drewna i węgla jako głównych nośników energii przy ewentualnym piecowym ogrzewaniu budynków,
- pogarszający się mikroklimat – w celu poprawienia warunków klimatycznych w skali całej gminy należy zwiększać sukcesywnie ilość zieleni wysokiej (zwiększenie wilgotności powietrza oraz obniżenie jego temperatury w porze letniej, częściowe oczyszczenie powietrza ze spalin i pyłu zawieszonego, wymiana gazowa czyli zamiana pochłanianego dwutlenku węgla w tlen, tłumienie hałasu komunikacyjnego, zacienienie fragmentów przestrzeni podwórka, wydzielanie fitoncydów - poprawiających nastrój i stan zdrowia mieszkańców).

Potencjały środowiska danego obszaru służą głównie realizacji funkcji mieszkaniowej, ewentualnie mieszkaniowo-usługowej. Możliwe zmiany w środowisku dotyczyć będą zatem wyżej już wymienionych przekształceń rzeźby terenu, warunków topoklimatycznych, ilości i jakości wód powierzchniowych, zasięgu terenów hydrogeniczných oraz pokrywy roślinnej. Tworzenie zabudowy kształtować będzie znaczące zmiany w ukształtowaniu powierzchni o krajobrazie.

3.5. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadkach braku realizacji projektowanego dokumentu.

Metodologia opracowania prognozy nakazuje dokonanie analizy tzw. opcji zerowej, czyli prognozy zmian stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu. Analiza opcji zerowej odbywa się poprzez porównanie skali i charakteru oddziaływań, którym podlegać będą różne walory (aspekty) środowiska w sytuacji, gdy zamierzone przedsięwzięcie będzie zrealizowane lub gdy realizacja zostanie zaniechana.

W przypadku analizowanego projektu planu podstawowym uwarunkowaniem jest fakt, iż obejmuje teren znajdujący w pobliżu zabudowy mieszkaniowej. Dotychczasowy rozwój zagospodarowania odbywał się zgodnie z obowiązującym planem miejscowym, którym to analizowany teren miał w znacznej części przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. Opcja zerowa – czyli w tym konkretnym przypadku odstępianie od wprowadzenia zmiany do planu – nie będzie się znacznie różniła, bo w obydwu przypadkach może powstać nowe zagospodarowanie o charakterze zbliżonym do sąsiedniego, ale może także nie powstać (plan wyznacza tylko warunki ewentualnej realizacji zagospodarowania – ale nie zobowiązuje do jego bezwzględnej realizacji; cała rezerwa terenowa może zostać zabudowana w trybie decyzji o warunkach zabudowy i charakter tej zabudowy nie będzie różnił się od zabudowy zrealizowanej na podstawie analizowanego projektu planu).

Dlatego też objęcie terenu planem miejscowym jest w tym przypadku istotne głównie w kontekście formalno-porządkowym, choć są to bardzo ważne aspekty i bez wątpienia powodują znacznie większą przewidywalność przyszłości danego terenu. Właśnie z tego powodu, nawet jeśli w tym konkretnym przypadku sporządzenie planu lub jego brak nie wpłyną na charakter zagospodarowania – opcja zerowa jest zdecydowanie gorszym rozwiązaniem.

3.6. Wskazanie napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy mają istotny wpływ na rzetelność prognozy. Brak znajomości istotnych uwarunkowań może wpłynąć na nieuwzględnienie w prognozie ważnych z punktu widzenia skutków środowiskowych oddziaływań

(zarówno pozytywnych, jak i negatywnych - choć znacznie istotniejsze jest pominięcie ewentualnych oddziaływań negatywnych). Znajomość obszarów, w których ma miejsce brak wiedzy pozwala na zwrócenie uwagi na aspekty, które w prognozie mogą nie być uwzględnione w pełni lub mogą nie być ocenione właściwie - właśnie ze względu na luki w wiedzy.

Analizowany projekt planu stwarza możliwość rozwoju zabudowy mieszkaniowo-usługowej, o symbolu – MN/U. W przypadku zabudowy mieszanej – zakładającej pełnienie funkcji usługowej obok funkcji mieszkaniowej, istnieją braki w wiedzy dotyczące rzeczywistego charakteru przyszłej zabudowy i rodzajów prowadzonych działalności. Zgodnie z ustaleniami projektu planu (nawet przy zawartych w planie ograniczeniach) możliwy jest rozwój różnych działalności o zróżnicowanym charakterze i zakresie możliwych oddziaływań na środowisko. Podkreślić należy, że w projekcie planu zawarto istotne zastrzeżenie: na terenach tych wprowadzono zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (z wyłączeniem inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, zgodnych z przepisami odrębnymi). Jest to istotne ograniczenie, bowiem eliminuje szereg działalności o dużej uciążliwości. Zagadnienie przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko jest regulowane przez rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, które zawiera szczegółowy katalog ww. przedsięwzięć. Ponadto wprowadzono ustalenie, że: „uciążliwość prowadzonej działalności nie może wykraczać poza granice działki i nie może negatywnie wpływać na środowisko, w tym na grunt, wody podziemne i powierzchniowe z wyłączeniem inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, zgodnych z przepisami odrębnymi”.

Nie jest możliwe dokonanie precyzyjnej prognozy oddziaływania na środowisko dla funkcji usługowych, bez wiedzy na temat ostatecznego charakteru zagospodarowania (zagadnienie to będzie sprecyzowane dopiero na etapie realizacji danej inwestycji). Dla tego typu zagospodarowania wskazuje się na istotne luki w stanie wiedzy – uniemożliwiające przeprowadzenie pełnej i precyzyjnej prognozy.

3.7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.

Podstawową zasadą, na której powinna opierać się polityka zagospodarowania przestrzennego jest zasada zrównoważonego rozwoju. Zrównoważony rozwój został określony, jako proces mający na celu zaspokojenie aspiracji rozwojowych obecnego pokolenia w sposób umożliwiający realizację tych samych dążeń następnym pokoleniom. W raporcie wyodrębnione zostały trzy główne obszary, na których należy się skoncentrować się przy planowaniu skutecznej strategii osiągnięcia zrównoważonego rozwoju: ochrona środowiska i racjonalna gospodarka zasobami naturalnymi, wzrost

gospodarczy i sprawiedliwy podział korzyści z niego wynikających oraz rozwój społeczny. Na bazie zasady zrównoważonego rozwoju oparte zostały poszczególne cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym. Zostały one zapisane w tzw. Protokołach do Konwencji Narodów Zjednoczonych, do których przystąpiła również Polska.

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu wspólnotowym, zostały zapisane w uchwałach, dyrektywach i rozporządzeniach Rady Unii Europejskiej.

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym mają odzwierciedlenie w prawodawstwie polskim, co związane jest z koniecznością jego dostosowania do prawa unijnego. Na szczeblu województwa podstawowym dokumentem dotyczącym problematyki ochrony środowiska jest Program ochrony środowiska z planem gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2011-2014 z perspektywą na lata 2015-2018, uchwalony przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego Uchwałą Nr XVI/299/11 z dnia 19 grudnia 2011 r.

4. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU.

W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego analizowany obszar ma przeznaczenie pod tereny:

- zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, o symbolu – **MN**,
- zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem zabudowy usługowej, o symbolu – **MN/U**,
- zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodnich, o symbolu – **RM**,
- zieleni urządzonej, o symbolu – **ZP**,
- infrastruktury technicznej – elektroenergetyka, o symbolu – **E**,
- zabudowy usługowej, o symbolu – **U**,
- dróg publicznych dojazdowych, o symbolu – **KD-D**,
- dróg wewnętrznych, o symbolu – **KDW**;

5. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO.

5.1. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną.

Oddziaływania negatywne (bezpośrednie i pośrednie, długoterminowe, stałe):

Nie przewiduje się wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań wynikających z realizacji planu. Wykorzystanie działek jako terenów wyznaczonych w projekcie planu ze względu na istniejące w pobliżu obiekty, wydaje się racjonalne.

Oddziaływania pozytywne (bezpośrednie i pośrednie, długoterminowe, stałe):

Dla zminimalizowania negatywnego oddziaływania na terenach objętych planem wprowadza się obowiązek utrzymania minimalnego udziału procentowego powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej.

5.2. Oddziaływanie na ludzi.

W przypadku analizowanego planu oddziaływanie na jakość życia mieszkańców dotyczy zarówno mieszkańców danego terenu, jak i mieszkańców sąsiednich terenów poddawanych oddziaływaniom generowanym na analizowanym terenie.

Oddziaływania negatywne (bezpośrednie i pośrednie, długoterminowe, stałe):

Nie przewiduje się wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań wynikających z realizacji planu. Oddziaływanie na ludzi w znacznym stopniu będzie ograniczało się do emisji hałasu i zanieczyszczeń pyłowych w fazie realizacji i eksploatacji obiektów oraz infrastruktury towarzyszącej.

Oddziaływania pozytywne (bezpośrednie i pośrednie, długoterminowe, stałe):

W projekcie planu wprowadzono nowe tereny przeznaczone pod zabudowę o parametrach nawiązujących do istniejącej zabudowy działek sąsiednich. Wprowadzono wskaźniki urbanistyczne dotyczące nowej zabudowy tj.: wskaźnik powierzchni zabudowy, wskaźnik terenu biologicznie czynnego, maksymalna wysokość zabudowy itp. Ustalone planem przeznaczenia terenu mają na celu zachowanie istniejącego ładu przestrzennego. Ważne jest zachowanie standardów jakości klimatu akustycznego oraz kontrolowanie emisji gazów i pyłów do powietrza.

5.3. Oddziaływanie na zwierzęta i rośliny.

Oddziaływania negatywne (bezpośrednie i pośrednie, długoterminowe, stałe):

Nie przewiduje się wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań wynikających z realizacji planu. Powyższe zmiany nie będą wywierać jakiegokolwiek wpływu na zlokalizowane w znacznej odległości obszary chronione zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*. W miejscach nowopowstającej projektowanej zabudowy nastąpi zmniejszenie terenu powierzchni biologicznie czynnej.

Oddziaływania pozytywne (bezpośrednie i pośrednie, długoterminowe, stałe):

Dla zminimalizowania negatywnego oddziaływania na terenach objętych planem wprowadza się obowiązek utrzymania minimalnego udziału procentowego powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej.

5.4. Oddziaływanie na wodę.

Oddziaływania negatywne (bezpośrednie i pośrednie, długoterminowe, stałe):

Najbardziej wrażliwym na degradację elementem środowiska są wody powierzchniowe i podziemne. Nie przewiduje się wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań wynikających z realizacji planu. Przy budowie dróg oraz miejsc utwardzonych proponuje się zastosowanie nawierzchni z materiałów uniemożliwiających wsiąkanie substancji ropopochodnych do gruntu. Uciążliwość prowadzonej działalności nie może negatywnie wpływać na grunt, wody podziemne i powierzchniowe.

Oddziaływania pozytywne (bezpośrednie i pośrednie, długoterminowe, stałe):

W projekcie planu wskazano wymagania w zakresie rozwoju systemu zaopatrzenia w wodę, odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz gospodarki odpadami. Zmniejszenie infiltracji oraz retencji wód opadowych poprzez powstawanie zabudowy zostało ograniczone wprowadzeniem odpowiednich zapisów dotyczących nowej zabudowy tj.: wskaźnik powierzchni zabudowy, wskaźnik wielkości powierzchni biologicznie czynnej.

5.5. Oddziaływanie na powietrze.

Oddziaływania negatywne (bezpośrednie i pośrednie, długoterminowe, stałe):

Przewiduje się nieznaczny wzrost emisji zanieczyszczeń z ciągów komunikacyjnych powodowanych zwiększeniem ilości samochodów osobowych w związku z projektowanymi terenami budowlanymi. Obecnie teren przewidziany pod zabudowę, nie stanowi znacznego zagrożenia pogorszenia stanu powietrza.

Oddziaływania pozytywne (bezpośrednie i pośrednie, długoterminowe, stałe):

Redukcja zanieczyszczeń powietrza powstających w wyniku ogrzewania budynków zminimalizowana zostanie poprzez zachowanie normatywnych wartości emisji zanieczyszczeń do powietrza.

5.6. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi.

Oddziaływania negatywne (bezpośrednie i pośrednie, długoterminowe, stałe):

Za względu na średnio zróżnicowaną rzeźbę powierzchni terenu opracowania (brak znacznych spadków terenu), zmiany ukształtowania powierzchni w wyniku budowy nowych obiektów ograniczone będą do terenów przeznaczonych pod budynki oraz drogi i bezpośrednio w ich otoczeniu.

Oddziaływania pozytywne (bezpośrednie i pośrednie, długoterminowe, stałe):

W związku z faktem, iż na terenie objętym planem nie występują zagrożenia związane z ruchami osuwiskowymi, w projekcie nie wprowadzono regulacji w tym zakresie.

5.7. Oddziaływanie na krajobraz.

Oddziaływania negatywne (bezpośrednie i pośrednie, długoterminowe, stałe):

Nie przewiduje się zatem znaczącego oddziaływania na krajobraz, ponieważ realizacja ustaleń planu nie wpłynie negatywnie na czytelność układu urbanistycznego. W odniesieniu do obszaru objętego opracowaniem szczególne zagrożenie może stanowić lokalizacja obiektów stanowiących nowe dominanty przestrzenne i wysokościowe w miejscach eksponowanych widokowo, nieumiejętne kształtowanie przestrzeni i form architektonicznych połączone z brakiem szacunku dla istniejącej szaty roślinnej oraz realizacja obiektów budowlanych o nieestetycznej formie architektonicznej.

Oddziaływania pozytywne (bezpośrednie i pośrednie, długoterminowe, stałe):

W celu zachowania charakteru zabudowy dla terenów zabudowy ustalono regulacje dotyczące m.in. zachowania wysokości zabudowy oraz określono kąt nachylenia połaci dachowych. Wprowadzenie nowych funkcji nie zmieni znacznie krajobrazu w otoczeniu obszaru opracowania. Wskutek przemyślanego i ukierunkowanego kształtowania analizowany obszar może znacząco zmienić swój charakter przez uatrakcyjnienie środowiska wizualnego i wzmocnienie struktury osadniczej. Pozytywnym aspektem, w odniesieniu do terenu i jego okolicy, może być niewątpliwe uporządkowanie krajobrazu i wprowadzenie ładu w przestrzeni.

5.8. Oddziaływanie na klimat.

W stosunku do stanu dotychczasowego nie wprowadza się żadnych zmian. Funkcjonowanie zagospodarowania na warunkach określonych w analizowanym planie bez wątpienia nie będzie miało żadnego wpływu na zmiany klimatyczne o charakterze już nie tylko globalnym, ale szerszym niż wykraczającym poza mikroskalę. Sposobem łagodzenia zmian w mikroklimacie jest pozostawianie większych od wymaganych powierzchni nieutwardzonych oraz ograniczanie odpływu wód opadowych i roztopowych poza analizowany obszar.

5.9. Oddziaływanie na zasoby naturalne.

W związku z faktem, iż na terenie objętym planem nie występują zasoby naturalne, w projekcie nie wprowadzono regulacji w tym zakresie.

5.10. Oddziaływanie na zabytki i dobra kultury.

Realizacja ustaleń planu nie wpłynie na zabytki i dziedzictwo kulturowe na analizowanym terenie i w jego sąsiedztwie.

6. PODSUMOWANIE OPRACOWANIA.

6.1. Analiza możliwości zastosowania rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu planu.

Projekt planu dotyczy wyznaczenia terenów:

- zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, o symbolu – **MN**,
- zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem zabudowy usługowej, o symbolu – **MN/U**,
- zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych, o symbolu – **RM**,
- zieleni urządzonej, o symbolu – **ZP**,
- infrastruktury technicznej – elektroenergetyka, o symbolu – **E**,
- zabudowy usługowej, o symbolu – **U**,
- dróg publicznych dojazdowych, o symbolu – **KD-D**,
- dróg wewnętrznych, o symbolu – **KDW**;

W projekcie planu znajdują się zapisy sprzyjające ochronie środowiska, będące jednocześnie rozwiązaniami ograniczającymi negatywne oddziaływanie na środowisko m.in.:

- ustalono maksymalną powierzchnię zabudowy działki budowlanej;
- minimalny teren biologicznie czynny działki budowlanej;
- maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy;
- wprowadzono szereg warunków z zakresu kształtowania zabudowy i jej otoczenia dotyczące gabarytów budynków;
- określono zasady gospodarki wodno-ściekowej oraz określono zasady odprowadzania wód opadowych;
- wprowadzono zapisy w zakresie odpadów komunalnych.

Powyższe warunki, zaproponowane w ustaleniach planu znacznie ograniczają negatywny wpływ na środowisko, a zwłaszcza zdrowie ludzi, krajobraz i szatę roślinną. Zasady zabudowy i zagospodarowania terenu określone w projekcie planu będą zapobiegały i ograniczały negatywne oddziaływanie na środowisko.

6.2. Analiza możliwości rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym planie wraz z uzasadnieniem ich wyboru.

W przypadku analizowanego terenu, ze względu na stan jego zagospodarowania w praktyce brak możliwości stosowania rozwiązań alternatywnych. Ustalenia planu wprowadzają tylko nieznaczne zmiany do planu wcześniej istniejącego, nie stwierdza się potrzeby szukania rozwiązań

alternatywnych (nawet gdyby istniała taka teoretyczna możliwość) bo w sposób właściwy respektują interes ochrony środowiska.

6.3. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Monitoring skutków realizacji ustaleń analizowanego projektu planu jest zadaniem trudnym ze względu na małą skalę przestrzenną planowanego zainwestowania oraz fakt, że w praktyce jak dotąd w Polsce nie wykształcił się system ewidencjonowania oraz analiz i interpretacji zmian będących wynikiem procesów planistycznych tego rodzaju i o takim charakterze. System monitorowania stanu środowiska przez instytucje publiczne powołane do tych celów, nie obejmuje zagadnień o tak małej skali przestrzennej i takim charakterze planowanego zainwestowania.

Dla obszarów tak niewielkich, w praktyce brak instrumentów pozwalających na uzyskiwanie wymiernych i porównywalnych (zarówno dla różnych okresów, jak i dla różnych obszarów) danych i informacji. W tym kontekście, w przypadku analizowanego projektu mpzp, sugeruje się wykorzystywanie przede wszystkim metod bezpośrednich – to znaczy analizy postępów w realizacji zagospodarowania oraz metod pośrednich - to znaczy szacunków ilości (wartości, wielkości) zanieczyszczeń (oddziaływań, uciążliwości) generowanych przez zrealizowaną zabudowę. Władze lokalne posiadają nieograniczoną możliwość monitoringu zagadnień leżących w sferze tzw. zadań własnych – wśród nich są zagadnienia ściśle związane z kwestiami środowiskowymi, takie jak: wielkość zużycia wody, wielkość wytwarzanych ścieków, wielkość wytwarzanych odpadów, możliwość szczegółowej analizy charakteru zagospodarowania terenu, możliwość szczegółowe analizy charakteru zabudowy, w pewnym stopniu także monitorowanie ilości pojazdów samochodowych. Większość aspektów może być więc analizowanych na dużym poziomie szczegółowości siłami Urzędu Gminy bez angażowania dodatkowych nakładów.

Nie jest niezbędne prowadzenie monitoringu w sposób stały - wystarczą okresowe oceny, np. w cyklu rocznym, a nawet dwuletnim.

Na potrzeby monitorowania skutków realizacji analizowanych mpzp nie będzie zachodziła konieczność

zlecenia ekspertyz, czy też nawiązania stałej współpracy z wyspecjalizowaną instytucją badawczą.

7. STRESZCZENIE OPRACOWANIA WYKONANE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko została wykonana w toku prac planistycznych związanych z zagospodarowaniem terenu obejmującego obszar o powierzchni około 17,25 ha. Analizowany obszar objęty jest mpzp uchwalonym Uchwałą Rady Gminy Sadki nr XXXVII/68/2013 z dnia 31 października 2013 r., w którym to większa część obszaru ma przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, na północy występuje zabudowa zagrodowa wzdłuż ul. Ignacego Tomyślaka (droga krajowa DK10). Aktualnie zabudowanych jest 7 działek w części południowo - zachodniej (zabudowa mieszkaniowa jednorodzinną) oraz 7 działek w części północno – wschodniej (zabudowa zagrodowa). Najbliższe sąsiedztwo stanowią od strony wschodniej i południowej – pola, od strony zachodniej – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinną oraz teren szkoły i przychodni, od strony północnej zabudowa zagrodowa, sporadycznie usługowa i przemysłowa. W odległości ok. 250 m na wschód od terenu objętego mpzp występują zbiorniki wodne – częściowo zarośnięte.

Z dokonanej w prognozie analizy i oceny wpływu realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska wynika, że realizacja ta może powodować powstawanie pewnych nieznacznych negatywnych skutków dla środowiska przyrodniczego, opisanych powyżej. Realizacja ustaleń planu nie powinna jednak spowodować powstawania znaczących oddziaływań, mających zasadniczo negatywne skutki dla środowiska przyrodniczego.

Zmiany, które wystąpią na tym terenie, w związku z wprowadzeniem nowych funkcji przestrzennych, będą jedynie wiązały się z ubytkiem terenów rolnych, spowodowanym pracami budowlanymi i remontowymi.

Rozwiązania funkcjonalno – przestrzenne określone w projekcie planu zapewniają prawidłowe funkcjonowanie środowiska, niemniej jednak realizacja projektu planu prowadzi do przekształcenia obecnego użytkowania oraz stanu środowiska przyrodniczego. Przekształcenia środowiska są nieuniknione dla każdego rodzaju zainwestowania. Należy zaznaczyć, że tereny objęte projektem planu znajdują się w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących dróg.

Zagospodarowanie terenu jakie wprowadza projekt planu nie spowoduje znaczących oddziaływań na środowisko skutkujących potrzebą określania kompensacji przyrodniczej, a także nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko.

8. ZAŁĄCZNIKI

1. Oświadczenie autora, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.*